

АНОТАЦІЯ

Іскандаров Е.Ш. «Отримання і характеристика фізіологічно активних компонентів отрути змій *Vipera berus berus*, *Vipera lebetina* і *Gloydius halys*».

Роботу присвячено пошуку, отриманню та характеристиці ефекторів системи гемостазу у складі отрути змій *Vipera berus berus*, *Vipera lebetina* і *Gloydius halys*.

Було фракціоновано отруту *Vipera berus berus*, *Vipera lebetina* і *Gloydius halys*, проаналізовано протеїновий склад фракцій за молекулярною масою, використовуючи метод гель-електрофорезу в системі Лемлі, та виявлено у складі фракцій ефектори основних компонентів системи гемостазу, використовуючи функціональні тести АЧТЧ, ПЧ, агрегатометрію, тощо.

Було показано, що у складі отрути *Vipera lebetina* наявні фібриногенолітичні ензими (або один ензим), які ефективно гідролізують фібриноген та завдяки цьому інгібують агрегацію тромбоцитів.

Фракціонування отрути *Gloydius halys* дозволило отримати фракцію інгібітора агрегації тромбоцитів.

З отрути *Vipera berus* було отримано фракцію, що активує тромбоцити та фракцію, яка викликає гемоліз еритроцитів.

Проведені дослідження дозволяють надалі використовувати отруту цих змій як сировину для отримання цінних біологічно активних речовин – ефекторів основних компонентів системи гемостазу – для фундаментальних та прикладних досліджень.

Кваліфікаційна робота викладена на 67 сторінках, ілюстрована 1 таблицею та 25 рисунками. Список використаних джерел включає 76 роботи.

Ключові слова: зміїна отрута, АЧТЧ, гель-електрофорез, агрегатометрія, гемостаз, фібриноген.